

Základná umelecká škola Štefánikova 20, 071 01 Michalovce

**Školský vzdelávací program pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia
primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B, nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie –
ISCED 2 B , II. stupeň
Predmet : Komorná hra**

Názov predmetu	Hra na bicích nástrojoch
Ročník	Tretí ISCED 1B, Prvý – štvrtý ISCED 2B,
Časový rozsah výučby	Komorná hra 1 -1,5 hodiny
Učebný plán	č. 4, č. 19
Stupeň vzdelania	ISCED 1B, ISCED 2B, II. stupeň
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Balogh Attila
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	21. augusta 2014

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Komorná hra žiakov je jednou z foriem skupinového vyučovania hry na bicích nástrojoch, ktorú môžeme uplatňovať vo výchovno-vzdelávacom procese na základných umeleckých školách, rozširuje základné hudobnoteoretické vedomosti a rozvíja praktické zručnosti v hre na nástroj. Buduje pestrý hudobný repertoár zo skladieb z rôznych štýlových

období, rôznych národov či národností svojej krajiny. Svoju prácu žiak prezentuje na koncertoch, súťažiach a mimoškolských príležitostných akciách.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

- rozvíja žiaka po stránke emocionálnej, kognitívnej, sociálnej a po stránke odbornej a umeleckej
- pomáha mu lepšie vnímať a precítiť hudbu, hľadať v nej význam, vnímať, aké pocity v ňom vytvára a vyjadrovať ich
- veľmi dôležitou zložkou je vytváranie sociálnych interakcií medzi učiteľom a žiakmi ako aj medzi žiakmi navzájom. Tieto priateľstvá a spolupráca veľmi dobre rozvíjajú vzájomné vzťahy, komunikáciu i schopnosť pomáhať si a napomáhajú smerovaniu k spoločnému cieľu, na ktorom sa podieľajú všetci hráči súboru alebo orchestra
- koncerty a verejná prezentácia pomáha žiakom zvládať stresové a záťažové situácie ako trému, strach verejne vystupovať a zároveň dodávajú žiakom sebavedomie
- veľkou výhodou najmä pre mladších žiakov je to, že cítia podporu ostatných členov orchestra v tom zmysle, že nie sú na pódiu sami. To pôsobí na žiakov veľmi povzbudzujúco a motivujúco, čo vedie k následnému záujmu o hudbu a hru na nástroji
- v rámci komornej hry majú žiaci možnosť interpretovať skladby rôznych období a žánrov: súčasná hudba, džez, pop, filmová hudba, ale aj metalová hudba alebo skladby komponované priamo pre bicie nástroje. Týmto spôsobom sa zoznamujú s charakteristikami jednotlivých období, špecifikami jednotlivých hudobných žánrov a učia sa ich správne interpretovať
- vítaná je spolupráca so speváckym oddelením
- vyučovanie komornej hry pokračuje aj v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou na hru v iných záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach
- cieľom vyučovania komornej hry je celkový osobnostný, umelecký, technický, interpretačný rozvoj osobnosti žiaka, ktorý vie zvládnuť svoj part v súhre s ostatnými, interpretačne zvláda rôzne žánre a hudobné obdobia a samostatným hudobným cítením (dynamikou, agogikou, improvizáciou, rytmickým cítením), prispieva ku kvalitnej interpretácii primerane náročného hudobného diela.

Špecifické ciele

Kognitívne ciele

- Vytvárať si vlastný hudobný názor
- Uvedomele riešiť hracie postupy

Socio-afektívne

- Emocionálne prežiť skladby
- Rozlišovať charakter skladby
- Vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby
- Dokázať čo najdokonalejšie interpretovať skladbu na verejnosti
- Interpretovať skladby rôznych hudobných štýlov a období

Psycho-motorické

- Interpretovať na nástroji vlastnú hudobnú predstavu
- Dbať na uvoľnený hrací aparát
- Zvyšovať technickú náročnosť interpretovaných skladieb
- Dosiahnuť vyrovnanosť hry v rýchlejších tempách

Výchovné a vzdelávacie stratégie

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

- Dokázať dlhší čas sústredene pracovať, primerane reagovať na zmeny
- viesť k pravidelnej príprave na hodinu
- Pestovať zmysel pre súhru
- Zdokonaľovať kvalitu interpretácie pri vystúpení na verejnosti
- Sformulovať vlastný názor na vypočutú skladbu.

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- Vytvárať si vlastný hudobný názor
- Rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti
- Uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby
- Rozborom skladieb viesť žiaka k pochopeniu väčších cyklických foriem

3. Spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

- Podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel, využívať digitálne spracovanie hudby
- Samostatne vyhľadávať na internete rôzne interpretácie preberanej skladby

4. Spôsobilosť učiť sa

- Rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť samostatne sa učiť a získavať informácie
- Rozobrať skladbu podľa formy
- Analyzovať skladbu po rytmickej stránke
- Odlišovať dôležité informácie od menej podstatných
- Efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky

5. Spôsobilosť riešiť problémy

- Vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách
- Učiť sa byť empatický
- Aplikovať získané návyky pri nácviku nových skladieb
- Zvládať emócie pri vystúpení
- Hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- Akceptovať svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej
- Mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody
- Rozvíjať empatiu voči svojmu okoliu a ochotu pomáhať
- Uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti

- Kontrolovať svoje konanie, uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé možnosti

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- Rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- Vyjadriť svoj názor i vkus
- Ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu) a dodržiavať zásady kultivovaného správania sa v škole a na verejnosti
- Poznávať a vážiť si národné hudobné bohatstvo
- Pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky na úrovni
- Rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy, postupy a formy práce:

Metódy:

- motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia, výzva, pochvala, povzbudenie, kritika)
- expozičné (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, dramatizácia)
- demonštračné (priama alebo sprostredkovaná demonštrácia hudobného diela)
- metódy mimovoľného učenia – imitácia – napodobňovanie činností, preberanie názorov
- fixačné (opakovanie a upevňovanie učiva)
- diagnostické (hodnotenie, kontrola)
- metódy individuálneho prístupu

Formy: vyučovacia hodina, názorná demonštrácia učiteľom, využitie audiovizuálnych didaktických pomôcok, návšteva koncertu, individuálna práca, počúvanie hudby, spoločné muzicírovanie, domáca príprava, individuálna práca na vyučovacej hodine.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Základy hry na nástroj	<ul style="list-style-type: none"> • slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • skupinová práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	<ul style="list-style-type: none"> • analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad 	<ul style="list-style-type: none"> • skupinová práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • reproduktívna metóda • heuristická metóda 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj		- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky		Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky		- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		- internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA	METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	<p>Učiť žiaka ovládať:</p> <p>Hra na malom bubne:</p> <p>Hra zvukovo vyrovnaných striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov s dynamickým rozlíšením pp - p – mp - mf – f – ff.</p> <p>Vírenie s legátom, s odsadením, aplikácia crescendo a decrescenda</p> <p>Hra jednoduchého, dvojitého, trojitého a štvoritého prírazu Hra paradiddlov RLRR LRL , RRLR LLRL, RLLR LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov.</p> <p>Hra zo zápisu celých, polových štvrt'ových, osminových, šestnásti- nových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v celom (alla breve) 7/4, /4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8,</p>	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <p>ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakova- ných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp - p - mp - mf - f - ff;</p> <p>ovládajú hru paradiddlov RLRR LRL , RRLR LLRL, RLLR LRRL,</p>	<p>Žiak zvládol:</p> <ol style="list-style-type: none"> základné návyky pri hre: <ul style="list-style-type: none"> hru skladby s uplatňovaním dynamických znamienok repertoárové požiadavky <ul style="list-style-type: none"> skladby podľa plánu v triednej knihe 	<ul style="list-style-type: none"> práca na vyučovacej hodine domáca úloha zameraná na precvičovanie základných návykov pri hre na gitare pochvala, povzbudenie, kritika autoevalvácia motivácia prostredníctvom úspešných žiackych vzorov Žiak v priebehu školského roka 2-krát verejne vystúpi v rámci triednych a verejných koncertov

	<p>4/8 takte. Hra duoly, veľkej trioly, šestnástinovej trioly, sextoly, kvintoly a septoly.</p> <p>Hra osminovej, šestnástinovej a dvaatricatinovej synkopy a ligatúry.</p> <p>Rytmická stupnica: štvrt'ové noty, osminové noty, trioly, šestnástinové noty, kvintoly, sextoly, septoly advaatricatinové noty.</p> <p>Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na druhú polovicu doby.</p> <p>Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, variácie beatového sprievodu a slow-rocku swing, wals, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a hra s metličkami</p>	<p>LRRL, RLRL LRLR a diddle paradiddlov;</p> <p>ovládajú hru akcentov v párnom a nepárnom delení – pomalé, stredné aj rýchle tempá;</p> <p>ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrt'ových, osminových, šestnástinových, dvaatricatinových nôt a pomlčiek v 7/4, 6/4, 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8, 4/8 a celom (alla breve) takte;</p> <p>ovládajú hru polovej, štvrt'ovej, osminovej a šestnástinovej noty s bodkou a hru osminovej, šestnástinovej, dvaatricatinovej synkopy a ligatúry;</p> <p>ovládajú pedálovú</p>		
--	---	--	--	--

		<p>techniku, rozkladovú a kombinovanú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby);</p> <p>vedia zahrať osminové a šesnásťstinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, swing, shuffle, latino-rytmy, funky-rytmy a ovládajú základy hry s metličkami;</p> <p>orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach (7 predznamenaní) a vedia zahrať T5, D7, ZM7 a ich obraty;</p>		
2. Hudobno-teoretické poznatky	<p>Učiteľ žiaka ovládať:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách 	<p>Žiak si má osvojiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v 	<p>Žiak zvládol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudobnú terminológiu obsiahnutú v hraných skladbách 	<ul style="list-style-type: none"> • práca na vyučovacej hodine • domáca úloha zameraná na

		hraných skladbách		precvičovanie hudobného zápisu • pochvala, kritika povzbudenie sebahodnotenie
--	--	----------------------	--	---

J. Šprunk: Bicie nástroje

J. Tuzar : Etudy pre malý bubon

M. Veselý: Etudy pre súpravu